СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 262. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 9-го ЛИСТОПАДА 1951. No. 262. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 9, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свобода": BErgen 4-0807 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ТРУМАН ПРОПОНУЄ РОСІЇ РОЗЗБРОЄННЯ ПІД КОНТРОЛЕЮ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ

Вашингтон, 7 листопада. — У промові, виголошеній з Білого Дому до нації й світу, президент Труман розторощив советські ошуканчі мирові гасла і проголосив іменем Америки мирову програму, яка полягає в обмеженні зброєнь або в повному роззброєнні, включаючи й припинення дальшого виробу атомової зброї. Це можна здійснити лише тоді, коли всі держави приймуть засаду повної контролі над виробом зброї Об'єднаними Націями. Покликаючися на згоду з Великобританією й Францією, він себе переслати секретаріятові О. Н. такі самі пропозиції, президент вичислив три основні засади цього нового пляну, а саме: втримувати постійний інвентар всіх збройних сил і різнородної зброї; в час, коли це буде переводитися, виправцювати програму для обмеження збройних сил у пропорції до кількости населення кожної країни; подавати до відома всіх заінтересованих держав фази цієї програми, що буде переводиться в поодиноких країнах.

Заклик до Кремля подати ці справи до відома населення Совєтського Союзу.

Президент ствердив, що ці пропозиції були предметом нової застанови. І хоч, на підставі минулого, він знає, що Совєти не хочуть такої контролі, одначе треба зробити чергову спробу для поборення труднощів на шляху до миру, опертого на волі й справедливості. Мир можна буде осягнути, як Совєти приймуть засади обмеження зброєнь і контролі. Щоб мати певність, що СССР це зробить, президент сказав такі важливі слова: „Я закликаю Кремль прийняти цю пропозицію. Закликаю людей з Кремля подати її до відома народів Совєтського Союзу... Люди з Кремля відповідальні за життя й майбутність великої нації — великого й творчого народу, що прагне миру так, як його прагнуть всі народи. Люди з Кремля мусять знати, як нарід поза Залізною Заслоною стогне, прибитий тягарем озброювання й продукції для народи надіються на краще життя".

Пригадка про потребу дальшого озброювання вільних народів.

Заки це станеться, вільні народи мусять дальше зброїтися, щоб бути готові вести війну проти відвічних ворогів,—голоду, пошестей і несправедливости. Одначе все те можна осягнути зменшенням видатків на озброєння. Тоді може запанувати більша свобода, більша продукція, більша втіха з уживання овочів мирної продукції. Тому ми рішені боротися за мир, мир опертий на волі й справедливості. Якщо ми мусимо так робити, то ми підемо важким шляхом, яким ми йдемо тепер. Треба вільні народи зробити такими сильними, щоб майбутній агресор не відважився зламати миру. Одначе ми не залишимо спроб шукати іншого шляху миру, а саме зменшення зброєнь. Саме тому ми зголошуємо ці нові пропозиції Об'єднаним Націям. Ми робимо це в добрій вірі і надіємося, що вони будуть прийняті в добрій вірі.

УСЯ ТЕРИТОРІЯ АМЕРИКИ ЗАГРОЖЕНА ВІД НАПАДУ З ПОВІТРЯ

Ню Йорк. Секретар фльоти Дан А. Кімбал попередив населення Америки, що вся територія Злучених Держав виставлена на напад ворога з повітря і нема тут жадного місця, яке можна вважати за забезпечене. Це сказав він у промові до членів Клюбу Крил у готелі Валдорф Асторія. Він згадав, що напад із підводних кораблів належить тепер до такої самої категорії, як і напад з повітря, бо підводними суднами можна привезти атомову зброю.

ЗАХІДНО-НІМЕЦЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ВІДКИНУВ ПРОПОЗИЦІЮ ЗУСТРІЧІ З ПІКОМ

Бонн, Німеччина. — Західно-німецький президент д-р Теодор Гойс відкинув вчора пропозицію комуністичного східно-німецького президента щодо їхньої зустрічі та обговорення справи об'єднання країни. Це закінчує першу фазу советської кампанії для „об'єднання" Німеччини, при допомозі якої Москва намагалася. перешкодити, або бодай відтягнути справу включення Західної Німеччини в західну оборонну систему.

КІО НЕ ПІДДАСТЬСЯ КОНТРОЛІ ПЛАТЕНЬ

Ню Йорк. — Делегати 5,000,000 робітників, зорганізованих у Конгресі Індустріяльних Організацій, зібрані на конвенції цієї організації, привітали радісно заяву свого предсідника, Филипа Моррея, що вони не піддадуться засаді „замороження платень" і їх контролі так довго, як довго не буде переведена в життя засада контролі цін. Моррей заявив, що правила, оприлюднені Радою Стабілізації Цін, виключають вільні колективні переговори, й тому юнія стальових робітників вислала повідомлення до ради, що мільйон стальових робітників зажадає підвишки платні з кінцем поточного місяця. У резолюції К.І.О. сказано, що конвенція не погодиться на неоднакові для всіх замороження платень або інші несправедливості, що загрожують життьовому стандартові.

ОБИДВІ ВЕЛИКІ ПАРТІЇ ЗАДОВОЛЕНІ НАСЛІДКАМИ ВИБОРІВ

Вашингтон. — Проголошені вчора наслідки виборів дали привід республіканцям висловити свою радість. Вони добачують у них захоту до перемоги при наступних виборах президента. Найбільше задоволені вони виборами чотирьох республиканських кандидатів до Конгресу, Голова Республиканського Краєвого Комітету Гай Джорджі Габріелсон заявив, що це йдеться про краєві справи, там республіканці виходять переможно. Демократи не проголосили жадної заяви, одначе поодинокі демократичні лідери кажуть, що тільки один конгресмен вибраний в давнішій демократичній виборчій окрузі, а інші тільки втримали свої позиції. Вони вказують на втрати республиканців у Филаделфії, які можуть потягнути за собою дальші втрати.

ТРУМАН ХОЧЕ ЗАВЕРБУВАТИ АЙЗЕНГАВЕРА ДО ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ

Вашингтон. — Кореспондент щоденника „Н. Й. Таймс" Артур Крок довідався, що під час обідньої розмови з ген. Айзенгавером у понеділок президент Труман запропонував йому підтримку його кандидатури на президента в 1952 р., пригадуючи йому, що він мав це вже раз на думці, а саме на конференції в Потсдамі, в 1945 р. Айзенгавер не прийняв цієї нової пропозиції, яка, очевидно стосується тільки до номінації Демократичної партії. Він не відкинув її рішуче, тільки згадав, що він має деякі погляди на внутрішню американську політику, відмінні від поглядів Трумана. Ідеться головно про робітничу політику та про становище до закону Тефта-Гартлі. Крок запевняє, що ці вісті є певні, бо походять від людини, яка може це знати. Він навіть пробував перевірити їх шляхом писаного інтерв'ю з Білим Домом, одначе безуспішно. Тому він вижидає рішучого заперечення оції вістки.

В АМЕРИЦІ

● Підробляні бонди приватного підприємства Сітіс Сервис Компані, вартістю $1,000,000 викрило Федеральне Слідче Бюро в Ню Йорку. За це арештовано трьох людей, які вони хотіли продати бонди по дешевшій ціні.

● Більшістю 16 голосів вибраний посадник міста Ню Гейвен, у стейті Конектікат. Це республіканець К. Селентано. Він дістав разом 34,287 голосів.

● Вивчають зміну погоди в шахті глибиною 666 стіп в Арізоні. Академія Наук перетворює водну пару в цій шахті на хмари і переводить там відповідні досліди.

● Перестав дихати на 45 хвилин десятирічний хлопець Чарлс Срікланд з Коломбус, у стейті Огайо. Після одногодинної операції його приведено до життя. Він був потовчений автом.

ЧЕРВОНІ ЗМІНИЛИ СВОЄ СТАНОВИЩЕ НА ПЕРЕГОВОРАХ В КОРЕЇ

ПРОПОНУЮТЬ ВСТАНОВИТИ „ТИМЧАСОВУ" ДЕМАРКАЦІЙНУ ЛІНІЮ ПІД ЧАС ПЕРЕГОВОРІВ

Токіо. — Комуністична делегація на мирових переговорах в Панмунджом змінила вчора своє становище та запропонувала створити „тимчасову" демаркаційну лінію під час переговорів, яка могла б бути відповідно „виправлена" після закінчення розмов. Ця пропозиція вже більше зближена до аліянтських вимог, хоча й не цілком їх задоволює. Дотеперішнє становище було таке: Аліянти домагалися, — щоби справу демаркаційної лінії відложити та перейти до обговорення інших передумов перемир'я, погоджуючись тільки принципово, що демаркаційна лінія буде встановлена на лінію фронту в день підписання перемир'я. Комуністи відкидали цю пропозицію, підозріваючи, що аліянти хотіли б в той спосіб „відкрити двері" до наступу під час переговорів і військовою силою встановити таку лінію, яка їм найбільше відповідала б. Аліянти зі свого боку не погоджувались на домагання комуністів, щодо негайного встановлення демаркаційної лінії і перемир'я вже під час переговорів, вважаючи, що це дало б комуністам можність продовжувати в безконечність самі переговори та вміжчасі безкарно і без будьякої протиакції з аліянтського боку розбудовувати свій фронт і приготовитись до нової агресії. Теперішня комуністична пропозиція є компромісова, але тільки формою, бо встановлення „тимчасової" демаркаційної лінії на теперішній фронтовій лінії відібрало б аліянтам можливість „поправити" ту лінію так, щоб вона давала відповідні стратегічні гарантії перед комуністичною агресією. Проте не виключається, що теперішні аліянтські і комуністичні домагання вже можна буде відповідно узгіднити. Наради продовжуватимуться.

ПРИПИНЕНО КОМУНІСТИЧНІ АТАКИ НА ФРОНТІ

Токіо. — Комуністичні війська на західному секторі корейського фронту вчора були змушені припинити свої дальші атаки на аліянтські лінії. Нові спроби комуністичних атак під час ночі були вже без труду відбиті аліянтами. Причиною припинення дальших комуністичних атак вважаються головно величезні втрати, що їх зазнали червоні впродовж останніх трьох днів. Вже вчора аліянти тільки патрульними відділами відбили від комуністів деякі позиції, що їх раніше червоні були здобули величезним зусиллям і жертвами. В аліянтських колах висняюють собі кількаденну атаку комуністів та західному фронті бажанням недопустити аліянтів до захоплення Каесонгу, за який йшов спір на мирових переговорах. На інших секторах фронту військові дії були обмежені вже майже виключно до патрульних акцій та принагідних перестрілок між ними. Поліпшена погода вможливлювала вчора вже тепер нормальну акцію аліянтської авіяції, що продовжувала звичайне вже бомбардування військових об'єктів, зокрема комунікаційних шляхів у ворожому запіллі.

НЕЗГОДА МІЖ АМЕРИКОЮ Й БРИТАНІЄЮ В СПРАВІ ІРАНСЬКОЇ НАФТИ

Вашингтон, 7 листопада. — Основні різниці між Злученими Державами с Великобританією в поглядах на пропозицію іранського прем'єра Могамеда Моссадеха стали на перешкоді до наладнання британсько- іранського спору за нафту. Британський міністер закордонних справ Антоні Іден відкинув формулу Моссадеха, яка мала б на меті забезпечити Іран від советських впливів в Ірані в зв'язку з цим спором. Іден заявив Ачесонові в Парижі, що він не погоджується на цю формулу і буде голосувати проти неї на засіданні кабінету. Американські посередники прийшли до висновку, що кабінет Моссадеха загрожений і тому не поспішаються із наладнанням цієї справи. На тому знову терпить іранська економіка, бо там не стає грошей на заплату урядовим людям і службовцям у знаціоналізованих нафтових установах. Британські дипломати вважають, що це спричиниться до зміни внутрішнього становища на користь Британії.

ЕВРОПЕЙСЬКА АРМІЯ В 1953 РОЦІ МАТИМЕ 1,290,000 ВОЯКІВ

Париж. — Аліянтське европейське командування приготовило плян організації европейської армії, що складатиметься з військових контингентів шістьох країн та яка до кінця 1953 року матиме 1,290,000 вояків. Пляни передбачують 43 т. зв. національних контингентів, кожний з яких складатиметься з 30,000 вояків, в тому 12,000 фронтовиків і 18,000 резерви. Франція сама має дати 14 таких контингентів, Італія і Західна Німеччина по 12 кожна, а Бельгія, Голяндія і Люксембург разом мають виставити 5 контингентів. Це загальний плян, в якому ще залишаються до обговорення і вирішення поодинокі політичні, господарські та фінансові проблеми.

РАДИКАЛЬНЕ ЗМЕНШЕННЯ ІМПОРТУ МАЄ РЯТУВАТИ ГОСПОДАРСТВО БРИТАНІЇ

Лондон. — Новий британський канцлер скарбниці вчора заповів, що консервативний уряд прем'єра Черчила задумує приведене лейбористами „майже до банкротства" господарство країни рятувати насамперед радикальним зменшенням імпорту, переважно харчових продуктів з европейських країн. Передбачені бюджетом видатки на імпорт мали б виносити 3,620,000 фунтів стерлінгів; консервативний уряд плянує зменшити їх тепер на 350,000,000 фунтів. Це рішення означає не тільки нові харчові обмеження в Британії, але воно матиме далекойдучі наслідки теж для господарства европейських країн, зокрема Франції.

11 БІЛО-РОСІЙСЬКИХ ЕМІГРАНТСЬКИХ ГРУП УЗГІДНИЛИ „ПЛЯТФОРМУ"

Ню Йорк Таймс з 8-го листопада подав таку інформацію з Бонн, Німеччина: — „Провідник одинадцяти російських еміграндських організацій, на закінчення своїх 5-денних нарад у Вісбаден, договорились сьогодні щодо політичної плятформи після повалення Сталінського режиму в Росії... Організації порозумілись щодо політики відносно Совєтського Союзу в 34-ту річницю революції в 1917 році..." — Таймс ствердкує, що між цими групами ще існують всілякі розбіжності, але досягнено порозуміння в таких двох „найголовніших справах" загальної програми: 1. Еміграндські групи признають право всіх народів Совєтського Союзу вільно вирішити свою політичну долю при допомозі плебісцитів або виборчих конституант, та право російського народу вирішити демократичним процесом питання, чи нарід Совєтського Союзу має виступити із союзу, чи залишитись в ньому. — 2. Всі землі, захоплені совєтською диктатурою впродовж другої світової війни або окупувані силою після неї, мають бути повернені народам тих країн та має бути визнана їх суверенність." — З повідомлення виходило б, що наради відбулися з ініціятиви Американського Комітету Визволення Народів Росії, що в них взяли участь представники з Ню Йорку, Парижу, Анкари, Мюнхену та Штутгарту.

ЗИМА В АМЕРИЦІ. Впродовж останніх днів північну частину нюйорського та інших стейтів вкрила груба верства першого снігу, утруднюючи комунікаційний рух та справляючи радість дітворі.

ЗАХІДНІ АЛІЯНТИ В О.Н. ПРОПОНУЮТЬ КОНТРОЛЮ ОЗБРОЄННЯ

Париж, 8. листоп. — Представники Злучених Держав, Британії і Франції повідомили вчора, що вони внесуть до Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй спільну резолюцію, пропонуючи Совєтському Союзові далекойдучу програму обмеження і контролі озброєння, в заміну за совєтську співпрацю в розв'язці головних спірних проблем між Сходом і Заходом. Першим кроком в пропозиціях трьох західних великодержав передбачується переведення докладної статистики всіх збройних сил та їх озброєння, включно з атомовою зброєю, в усіх країнах. Уряди усіх країн мали б в означеному часі передати Об'єднаним Націям точний і вірний звіт із стану збройних сил та їх озброєння і зброєвої продукції. В Об'єднаних Націях мала б бути створена окрема комісія, що мала б право перевірити правдивість і точність тих звітів. — Тоді, на підставі так одержаних і перевірених інформацій, для кожної країни мало б бути встановлене відповідне обмеження так кількости збройних сил, як і їх озброєння. — Контролі ОН підлягали б тоді теж дальші військові програми кожної країни. Ці пропозиції трьох західних великодержав виявлено вчора кілька годин перед виступом президента Трумана, який теж в своїй промові загально накреслив цю далекойдучу програму роззброєння, вважаючи її тим — „легшим шляхом" до миру, але рівночасно заповідаючи, що коли б Совєти тих пропозицій не прийняли, то західні країни рішені добитись миру теж „твердим шляхом". Проголошені загальні аліянтські пропозиції будуть ще докладно обговорені представниками трьох великодержав. Ці вияснення започаткує вже правдоподібно сьогодні державний секретар Ачесон на пленарній сесії Генеральної Асамблеї. Теж сьогодні або завтра буде передана секретаріятові відповідна резолюція, щоб цю справу поставити на порядок нарад Асамблеї. Важливість цих пропозицій для аліянтів позначується їхньою вимогою, щоб відповідні комітети Генеральної Асамблеї почали розгляд цієї справи перед всіми іншими. Вже в першому аліянтському проголошенні сказано виразно, що здійснення запропонованої ними програми узалежнюється від совєтської співпраці в розв'язці цілої низки інших східно-західних суперечностей, насамперед від приверненння миру в Кореї, полагодження справи Німеччини та розв'язки інших проблем.

СОВЄТИ ВИДВИГАЮТЬ СПРАВУ ЧЛЕНСТВА ЧЕРВОНОГО КИТАЮ В ОН

Париж. — Голова совєтської делегації на сесії Генеральної Асамблеї, міністер закордонних справ Андрей Вишинський, вніс вчора формальну резолюцію, домагаючись включення в порядок нарад Асамблеї теж на теперішній сесії справи членства комуністичного Китаю в ОН. Свою резолюцію Вишинський мотивує тим, що Китай, мовляв, не має в ОН свого власного заступництва і це є порушенням його прав, як суверенної нації. Сподіються, що цю справу Вишинський включить теж як одну з головних в свою програмову промову на сьогоднішній або завтрішній пленарній сесії.

ВИБРАНО ГОЛОВИ КОМІТЕТІВ В ДРУГОМУ ДНІ НАРАД ОН

Париж. — Другий день нарад Генеральної Асамблеї ОН майже в цілості був заповнений вибором голов поодиноких комітетів. При цьому звертається увагу, що вибори пройшли далеко згідливіше, ніж це траплялося на попередніх сесіях. Головою найважливішого Політичного комітету вибрано норвежця Фінна Моа. Головами інших комітетів вибрано: Господарський і фінансовий комітет — сіямець Ван Вайтгаякон; Соціяльний, гуманітарний і культурний комітет — п-ні Ана Фігерoя, представниця Чіле; Протекторатний комітет — домініканець д-р Макс Генрікес-Уренна; Адміністративний і бюджетовий комітет — канадієць Томас Стон; Правний комітет — поляк Манфред Ляхс. Голову самої Асамблеї вибрано попереднього дня і ним є мексиканець д-р Люїс Падільє Нерво.

● Понад 2,200 пресових, фільмових і радієвих кореспондентів бере участь в шостій сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй в Парижі.

ЮГОСЛАВІЯ ЗАПОВІДАЄ АКЦІЮ ПРОТИ СОВЄТСЬКОЇ ЗАГРОЗИ ДЛЯ МИРУ

Париж. Югославські представники в Об'єднаних Націях заповіли, що вони внесуть на порядок нарад Генеральної Асамблеї формальну скаргу проти Совєтського Союзу та чотирьох його сателітів: Альбанії, Болгарії, Румунії і Мадярщини, обвинувачуючи їх в „агресивному натискові" на Югославію і тим самим в загрозі для світового миру. Тим самим, Югославія думає перебрати на теперішній сесії Генеральної Асамблеї ініціятиву в дипломатичній акції проти Совєтського Союзу. Це рішення винесено в Білгороді тільки після дбайливого обміркування. В дипломатичних колах добачують такі загальні мотиви за цим югославським рішенням: 1. Югославія хоче і рішена видвигнути на міжнародну арену відомі недвозначні погрози Совєтського Союзу проти режиму маршала Тіта; 2. На випадок можливої кризи, що легко може перемінитися у воєнний конфлікт з уваги на совєтські та сателітські провокації на югославських кордонах, Югославія хоче забезпечитись та мати цю справу, підтриману більшістю інших членів ОН, на порядку Генеральної Асамблеї. Югославську делегацію в Парижі очолює міністер закордонних справ Едв. Карлєдж.

В СВІТІ

● Про широко закроєний бунт проти Москви в Чехословаччині повідомило з поінформованих джерел радіо „Вільна Европа". В бунт мав бути вмішаний теж „вичищений" вже міністер закордонних справ В. Клементіс.

● Комуно - корейський заступник міністра закордонних справ, Пік Тонг Чо, мав „згинути в акції" під час „виконування важливого обов'язку" — повідомила комуно-корейська радіовисильня.

● В Москві та в інших столицях совєтських „республік" відбулися великі військові паради з нагоди річниці жовтневої революції. Промовці підкреслювали „силу і непереможність" совєтської армії. В параді в Москві Сталін цим разом не брав участи.

● Коштом 5,000,000 долярів побудували Совєти свою нову амбасаду в східному Берліні; впустили до неї вчора перше західних представників.

● До низки зударів між комуністами і поліцією дійшло в останніх днях в Сирії і Лівані.

● Грецькі воєнні кораблі беруть участь в нових великих воєнних вправах американської фльоти на Середземному морі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily exxcept Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3. N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday'sissue (the Ukrainian Weakly, English language supplement):	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$ 2.00	Six months	$ 2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПО ВИБОРАХ

Американці виявляютьт найбільше зацікавлення виборами головно в тому році, коли мають вибирати президента держави. Це нездорове явище, бо на ділі кожні вибори заважують у певній мірі на долі країни, на її змаганні до кращого й вільнішого життя, побудованого на справедливості й рівності, на засадах етики і моралі. Цьогорічні вибори не були щодо цього винятком. Масової участи в виборах та зацікалення виборців кандидатами і справами, які треба було вирішувати бальотуванням — не було.

Напередодні виборів писав Ню Йорк Таймс про легковажне ставлення великої частини американського народу до виборів як „національну ганьбу", визнаючи одверто, що під тим оглядом „ми недосконала демократія". Батьки Американської Конституції добре дбали, щоб влада цієї країни була в справжніх руках народу. Тому, коли нам деякі порядки в місті чи державі не подобаються, коли бачимо на високих становищах нечесних і підкупних людей, то це в першу чергу вина усіх нас, бо не користуємось як слід своїм виборчим привілеєм. Рекетирство, корупція і занепад моралі в публічних установах — це тільки наслідки байдужого відношення більшости населення до виборів. Властиво вибирає меншина, а це не дає доброго свідоцтва політичній зрілості громадянства.

Як питати, чому хтось не голосує, то звичайно чуємо такі відповіді: Та без мене обійдеться! Шкода труду, бо хто б не вийшов, усе залишиться по-старому. Себто, залишиться надалі й зв'язок політичних машин з рекетирами та злочинцями, залишиться підкупство і т. п. Але навіть і останні „апатичні" вибори виявляють, що такі думки не мають рації. Наприклад, в Ню Йорку, провалилася демократична машина з своїм кандидатом на президента Міської Ради, а переміг Рудольф Галлі, незалежний ліберал, що провадив боротьбу з корупцією в поліції та міських урядах. Ще важливіше те, що сталося у Филаделфії, де втратила керму управою міста республіканська машина, що була при владі безперервно 67 років. Це був теж протест населення проти скандалів, зв'язаних з управою міста. З подібних причин перепав при виборах на мейора міста Бостону ославлений Джеймс М. Корлі, що свого часу правив з в'язничної келії.

Таких прикладів можна б навести більше, а всі вони можуть послужити доказом, що коли нарід хоче порядку, то його може мати. Треба тільки хотіти сповнити сумлінно свій громадянський обов'язок.

Ще одно: Багато людей не голосує, бо не добачує великих різниць між демократами і республіканцями. Це до певної міри правда й наслабша сторона Республіканської партії, яка тепер в опозиції і хотіла б дістатися до влади. Вона не висуває такої програми, яка викликала б широкий розголос, шум. А до більшого числа партій американський нарід не звик, так само, як і англійський. Велике число партій — це в очах американців витвір суто европейський.

Та добре хоч те, що справу участи в виборах поставлено тепер дуже серйозно, пропаґуючи навіть у школах потребу виконання цього обов'язку. На нашу думку, ситуація зміниться, як тільки почнуть збільшатися податкові тягарі, спричинювані совєтською аґресією чи страхом перед нею. Останніми роками не було безробіття і ніщо так дуже не пригнічувало американців. Тому було й легковажне ставлення до виборів. Але тепер вони вже захочуть самі знати, куди, на що і для яких цілей видається стягнений з них гріш.

ПЕРЕД МАНІФЕСТАЦІЄЮ В НЮ ЙОРКУ

Заповіджена на найближчу неділю українська маніфестація в Ню Йорку набирає окремого значення з різних причин. Правда, подібні маніфестації влаштовується тепер в багатьох більших і менших українських громадах, але метрополія Ню Йорку завжди надає, або щонайменше повинна надавати „тону" і на неї звертають певні чинники більшу увагу. Крім того, маніфестація в Ню Йорку подумана і зорганізована так, щоб відповісти головним сучасним вимогам українського виступу як на зовнішньому терені, так і для внутрішнього вжитку.

Маніфестація в Ню Йорку влаштовується — згідно з рішенням і проголошенням окремого Маніфестаційного Комітету — проти всіх родів російського імперіялізму, для піддержки американських оборонних зусиль та в обороні і на допомогу визвольним змаганням українського народу. Під цим кутом будуть виголощені відповідні промови та ухвалені відповідні резолюції.

Зовнішньо - політичне значення цеї маніфестації є без сумніву велике. Тут, на великому американсько-українському форумі виступлять видатні американські представники: голова Республіканської партії Ґабрієлсон, професор міжнародного права на Єйлському університеті та автор міжнародної конвенції проти народовбивства д-р Лемкін, член ДП Комісії Едвард О'Конно, професор Колумбійського університету та відомий американський знавець східньо-европейських справ Филип Мозлі. В своїх виступах вони підтримуватимуть основні цілі української маніфестації: визволення України, як одну з головних передумов міжнародного миру. Можна сподіватися, що цей голос не пройде без відгомону в американській пресі і публичній опінії.

Цілі маніфестації будуть з'ясовані в резолюціях. Згідно з дотеперішнім перебігом нарад в Маніфестаційному Комітеті, ті цілі коротко такі: 1. Підкреслити піддержку та солідарність американських українців з оборонними зусиллями Злучених Держав та очолюваного ними вільного світу; 2. Виявити солідарність з недавнім твердженням державного секретаря Ачесона щодо історичної тяглости російського імперіялізму, колись білого і тепер червоного та щодо необхідности той імперіялізм припинити; 3. Вказати, що одним з успішніших заходів проти того імперіялізму може бути запропонована в Конґресі репрезентантом Керстеном резолюція відносно активної американської політичної, моральної і матеріяльної допомоги визвольним рухам українського та інших поневолених Москвою народів. При цій нагоді збори підтримають недавню пропозицію Мра О'Коннора щодо необхідности створення окремого Американського Комітету Допомоги визвольним змаганням не-російських народів Совєтського Союзу; 4. Висловити переконання, що миру так довго не можна забезпечити, як довго світ є поділений на вільний і рабський. Тому не вистачить забезпечити вільних перед загрозою рабства, але треба звільнити поневолених. Злочинна диктатура Кремля мусить бути знищена а злочинці потягнені до міжнародної судової відповідальности та покарані так як були покарані нацистичні верховоди; 5. Білі російські еміґранти, відчуваючи, що червона російська імперія може провалитись, почали у вільному світі — часто при допомозі незорієнтованих і непоінформованих американців велику метушню, приготовляючи ґрунт для перебрання імперіялістичної спадщини від Кремля та повернути назад колесо історії. Маніфестація має за завдання звернути вільному світові взагалі, а Злученим Державам і їх урядові зокрема увагу на цю нову загрозу, що стовідсотково покривається з цілями червоного Кремля. Окремою темою виступів на маніфестації буде справа комуно-російського народовбивства в Україні.

Це основні і загальні цілі маніфестації, в якій візьмуть участь теж представники майже всіх поневолених Москвою національностей. Треба тільки сподіватися, що український загал метрополії усвідомить собі велике значення цеї маніфестації і справді маніфестуватиме насамперед своєю масовою участю. Такі маніфестації не відбуваються кожної неділі і не кожного місяця, але якщо вони вже влаштовуються, то вони повинні бути справді доказом української єдности, свідомости і рішучости.

При цій нагоді хочеться звернути увагу ще на один факт, що в американській і міжнародній публичній опінії при всіх таких маніфестаціях рахується кількість приявних та звертається увагу на їх готовість активно піддержати ухвалювані рішення та заяви. Одною з головних цілей маніфестації є домагання, щоби Злучені Держави та інші вільні країни в своїй власній обороні та в своєму власному інтересі дали відповідну моральну і матеріяльну піддержку українському визвольному рухові. Нашу моральну піддержку тому рухові ми виявимо масовою участю в маніфестації. Але при цій нагоді ми повинні активно піддержати теж домагання матеріяльної допомоги і в першу чергу самі зложити справді щедру пожертву на ту ціль. Тільки тоді успіх маніфестації буде справді великий і повний.

А. Луцьків

ШКІДЛИВІ ПЕРЕЖИТКИ

Під Совєтами продовжується нищення провідників і прихильників космополітизму. В цей же час за кордонами СССР керенщина розгортає наступ проти визвольницької боротьби поневолених Росією народів з російським імперіялізмом. Це різні політичні акції — їхня ж ціль одна. І в цьому найхарактерніше виявляється нерозривність російської імперіялістичної сучасности з своїм минулим.

Розширення і зміцнення Російської імперії крім жорстокости і рік пролитої крови, створило своєрідну романтику, якою захоплювались генерації, виховані в імперіялістичному дусі. В твореній там століттями художній літературі та на театральних підніжках вилискують „героїзмом" і кличуть за собою творці і військові мужі імперії. Історики та поети, котрі збагачували духовість імперії, заслужили довгу славу і пам'ять, їм поставлено пам'ятники, на честь їх імен установлені медалі та нагороди як в царській Росії, так і в СССР. Живі творці імперії міцно тримаються заповітів і слави мертвих, які залишили своїм сучасникам велику імперську спадщину, збереження і збагачування якої захисники імперії, як там, так і тут на еміґрації, вважають ціллю свого життя.

Багато кривавих імперій уже зникло з поля історії. Прийшла черга і на Російську, але вперті її комуністичні захисники ще вірять в перенесення до Москви світового політичного центру та проводу, і їм в унісон, хоч не за комуністичну, а за „федеративну" імперію змагається і керенщина.

Імперський дух керенщини, маскуючись під політичну пристійність американського демократизму, проповідує змодернізоване поневолення, а своїх лідерів одягає в тоги найудосконаленіших борців проти комунізму, й за допомогою цього намагається завоювати уми і душі політичних та державних керівників ЗДА. Російську імперську романтику вона намагається зробити модою сучасного політичного думання і цим ослабити у вільних людей значення національно-визвольної боротьби поневолених.

Та в цей же час прометеївський вогонь блиснув в очах поневолених, в яких послідовні демократи бачать боротьбу волі проти тиранії — дійсний хід історії. Їхній заклик підняти ще вище прапор демократії в боротьбі з російським імперіялізмом всіх кольорів, тепер лунає по всьому світі.

В громах і блискавках збройної боротьби в Кореї між комуністичним світом і демократією, як і в щоденній радієвій і часописній боротьбі все повніше окреслюється непрохідне проваля між цими двома світами. І коли в цей же час з кіл російської еміґрації говорять, що „нам дорогі інтереси всіх народів" а за цим додають „в першу чергу ми будемо захищати єдність руської землі", розуміючи під цим не етнографічно заселені росіянами простори, а імперські російські терени, то це тільки давня незмінна мова російського імперіялізму. Маскуючись антикомуністичною фразеологією, вони продовжують боротьбу за збереження Російської імперії, жорстокого витвору східньої тиранії. І доводиться дивуватись як керенщині, цьому імперіялістичному пережиткові і непотребу сучасности, дехто в центрі світової демократії ЗДА дає і тепер певну підтримку. На монопольне право російських імперіялістів на політичний і державний провід над поневоленими народами тепер уже ніхто не погодиться.

Кожна година, кожний день все ясніше показують, що демократичний світ не хоче більше дивитись на демократичний маскарад російських імперіялістів на еміґрації, вільному людству потрібні справжні люди сучасности, а не вихованці імперіялізму, цілком чужі йому духом і прагненнями, так само як і протилюдяний пережиток минулого — російський еміґрантський романтизм. Все це належить минулому, і як би його чи на доляри чи на рублі не намагались тепер деякі його прихильники воскрешати, воно буде тільки шкідливим політиканством, котрому не місце серед вільних людей.

Організаційно політичні шукання керенщини хаотичні і покищо без ознак вибору. Знаючи, що їй нема з чим іти до центральних представництв еміґрації поневолених народів (Української Національної Ради, Білоруської Центральної Ради і т. п.), вони вишукують для себе відповідну аґентуру серед перевертнів еміґраційної людности різних національностей. А від того, що вони цих рабів назвуть федералістами, справа ні в якій мірі не змінюється. Та ж Сталін також утворив свій аґентурний окупаційний уряд України!. Волелюбні ж люди України на еміґрації як весь її нарід, з нею співпрацювати не можуть. Українська демократія може співпрацювати лише з правдивою демократією росіян, а з імперіялістами вона буде далі боротись.

В політичних віруваннях і фанатизмі як червоних, так і еміґраційних імперіялістів, одно залишається постійним і не-

(Продовження на стор. 3-тій)

М. В. Дольницький

ФЛІРТ АРАБІВ З СССР.

Намагання Західніх Великодержав змонтувати на Середньому Сході сильну оборонну систему держав проти імперіялізму СССР і включити її до загально оборонної лінії Атлантійського Договору — натрапляють на щораз більш скомпліковані труднощі. Арабський світ, зорганізований в Арабському Союзі, що його очолює Єгипет, ставиться до намагань Заходу з повною повздержливістю та холодом. Арабські держави вимагають перш усього повної самостійности і повного права рішати про власні справи та домагаються закінчення окупацій деяких арабських держав. Вибух іранської бочки пороху і початок єгипетських клопотів — відсувають плян оборонної лінії на Середньому сході ще більше на майбутнє.

В очах арабів Англія є їх головним ворогом, але Англія — один з головних партнерів Атлантійського договору, що намагається включити Середній Схід до оборонної загальної лінії. Значить — Англія головна перешкода для арабів взяти участь в підготові оборони світу перед аґресивністю червоної імперії.

ЗДА пробують бути посередником в цій замотаній ситуації. Посередництво Америки в іранській справі дало мало наслідків, причин в цьому дві: перша: Англія зробила велику помилку, що ждала до повного загострення взаємин з Іраном, друге те, що ЗДА з симпатією приглядаються до намагань Ірану бути паном у власній державі. Іранська справа виказала низку розходжень між двома найголовнішими партнерами Атлантійського договору, ЗДА і Англією.

В справі Єгипту ЗДА, одначе, схиляються більше до англійської інтерпретації, уважаючи, що підписані договори слід респектувати, а не виповідати їх односторонньо, в любий час. ЗДА не схвалюють насилля в Єгипті. До того Суез — життьова артерія не тільки англійської імперії, але й великої ваги для ЗДА і для плянів оборони проти СССР.

При кінці жовтня ЗДА, Англія, Франція та Туреччина вислали до арабських держав — Сирії, Ливану, Іраку, Савді Арабії, Йордану та неарабської нової держави Ізраїля ноту, повідомляючи їх, що вони плянують зорганізувати Середньо-східню Оборонну Команду та запрошують ці держави до активної участи в ній. Ні одна арабська держава не дала відповіді на це запрошення, чого головною причиною слід уважати це, що західні організатори Середньо-східньої оборонної Команди поминули в запрошенні фактичного провідника арабського світу — Єгипет. Політичні коментатори уважають, що ніякі намагання Заходу в цій ділянці вдатися не можуть, як довго Єгипет виявляє своє незацікавлення цими плянами.

Єгипет бажає не тільки закінчення окупації Суезу, але й англо-єгипетського Судану. Арабський світ бажає бачити одне велике єгипетсько-суданське королівство під головуванням короля Фарука. Подібно як в Ірані, Єгипет грозить „святою війною" та повною мобілізацією своїх сил, одночасно цілком явно фліртуючи з СССР. Під час демонстрацій в Єгипті демонстранти тримають протианглійсько-просовєтські гасла, викрикуючи „Геть з Англією, хай живе СССР".

Було б помилково думати, що в націоналістично-оправданих домаганнях Єгипту, як це і було в Ірані, совєтські впливи відіграють поважну ролю. СССР тільки намагається використати протианглійські настрої для своїх цілей, пробуючи пекти в вогні конфлікту власну печеню. Наскільки це вдасться СССР — покаже майбутнє. Конфлікт Єгипту з Англією буде певно обговорюваний в Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй у Парижі. Можна догадуватись, що СССР підтримуватиме арабські делеґації. Великий Муфті Єрусалиму, відомий з діяльности в нацистській Німеччині, Гай Амін Ель Гуссеїні, що проживає в віллі біля Каїро, відіграє в боротьбі арабського світу визначну ролю. Його загально уважають за фактичного, підпільного керівника арабів. В одному інтерв'ю, що його він дав американському журналістові, накреслені цілі і побажання арабського світу. Заява його викликала серед політиків Заходу сильне враження. Араби, він сказав, не є і не були ані про-західніми ані проти Заходу, так як вони не були пронацистами. Єдине, що в них на меті, добро власних країн. Комунізм — остогидла ідея для арабського світу, але араби готові шукати допомоги в боротьбі за незалежність навіть в чорта. Так довго, як довго Англія окупуватиме будьяку арабську територію, так довго араби боронитимуться всіми засобами. Такі випадки як в Палестині, де викидали населення, що жило там 14 століть, озлобило арабів. Якщо Захід не заявить своєї невтральноси в намаганнях арабського світу добути повну незалежність, так довго Араби не візьмуть участи в підготові оборонної системи Заходу.

Европейські проблеми і труднощі оборонної системи сильно скомпліковані, та в обличчі проблем Середнього Сходу вони бліднуть своїм значенням. Европа без Близького і Середнього Сходу не може зорганізувати вповні успішної оборонної системи.

О. Гец

МІСТЕРІЯ „СТРАСТІ ХРИСТОВІ" У ВИКОНАННІ ПРОКАЖЕНИХ

1)

Проказа!..

В людській мові нема іншого слова, що містило б у собі стільки страждань, упослідженности і безнадійности, як назва того кошмару, від якого більшу частину населення земної кулі ділять віки давнини.

В країнах старої цивілізації вислів „прокажений" давно стратив своє конкретне значення і вживається здебільша, як гіперболічний зворот на означення страшної небезпеки або останньої степені морального упадку. Але в деяких закутках світу проказа таки існує не як сильний засіб в художній мові, а як реальний побутовий чинник, що домагається своїх жертв і по сьогоднішній день ставить тисячі одиниць поза межами людського суспільства. Одним з таких „закутків" є Бразилія, по території одна з найбільших держав світу.

Проказа, або по-бразилійськи „лепра", є досі непобореним страхіттям, яке твердо закорінилося десь в кущах непрохідних лісів, у неприступних мочарах і по всіх тих місцевостях, куди ще не пробився або щойно починає пробиватися промінь цивілізації. І через те, що немає можливости виявити всіх вогнищ цієї страшної хвороби, боротьба з нею є надзвичайно тяжкою.

Здебільша контингент бразилійських лепрозоріїв (ізоляторів для прокажених) поповнюються півдикими мешканцями глибокого інтеріору, але буває й так, що проказа проявляється несподівано у менших і більших містах і навіть в добре матеріяльно ситуованих та інтеліґентних родинах. Після ізоляції хворого решта членів родини дуже довгий час підлягає медичній контролі, бо інкубаційний період прокази триває цілими роками. Ця особливість хвороби з одного боку сприяє дальшому зараженню оточення, а з другого унеможливлює боротьбу з нею в початковій її стадії.

Під сучасну пору на території Бразилії лепрозорії нараховуються сотнями та вміщають у собі десятки тисяч людей. Слід також в цьому місці згадати окремі ізолятори для дітей, що родяться від прокажених батьків і підлягають негайній ізоляції. Такі діти можуть бути і цілком здоровими і можуть нести в собі тяжкий спадок по батьках, який виявляється знову ж щойно через кілька років.

Як останнє слово науки, тепер у боротьбі з проказою застосовується нова вакцина BGC, яка дає особливо позитивні висліди на згаданих вище дітях. Однак, радикального засобу в боротьбі з цією хворобою медицина ще не має.

В давніші часи ізолятори для прокажених були свого рода пеклом на землі. Яскраву картину побуту прокажених знаходимо в оповіданні Р. Кіплінга „В селищі смерти". Хворі живуть на площі, яка оточена півколом високої піскової стіни і упирається в непрохідний мочар. Довкола озброєна варта стріляє кожного, хто пробує втікати. Довколишній світ дбає лишень про те, щоб прокажені не виходили поза межі призначеної їм території і не розносили зарази далі. Хворі живляться падлиною і різними покидьками, ходять нагі і живуть в земляних норах. Мертвих не ховають, бо серед заживо розкладених, гниючих трупів мрець не викликає ніяких рефлексій. Так було в Індії. Те саме було з невеличкими відмінами в інших частинах світу.

Та поступово з розвитком цивілізації і поширенням християнства поліпшувались і умови в осередках прокажених. Їх, щоправда, і далі суворо ізолювали, але рівночасно дбали і про те, щоб забезпечити найнеобхідніші потреби цих, так тяжко скривджених долею істот. Почали знаходитися також і добровільці-місіонарі і лікарі, котрі свідомо приносили себе в жертву, зрікалися світу і йшли до ізоляторів прокажених, щоб більше ніколи звідти не повернутися. Вони залишалися на ціле життя з хворими, часто самі набиралися прокази і гинули від неї, або, коли й лишалися здоровими, то все одно самим фактом свого перебування серед прокажених замикали собі дорогу для повороту назад.

Не спала ці віки й медицина та, обережно вивчаючи проказу, шукала уперто засобів боротьби з нею. Між іншим виявилося, що проказа не є така надзвичайно заразлива, як думали давніше. Вона передається тільки при безпосередньому контакті з хворим і то з крови в кров. Це відкриття відразу набагато облегшило справу дальших дослідів над хворобою і радикально змінило життя хворих. Тепер в ізоляторах прокажених працюють сотні лікарів різних профілів, перебувають духові опікуни, як також відвідують їх рідні та знайомі, або й кореспонденти та фоторепортери.

В Бразилії лепрозорії будують поблизу більших і менших міст, з метою улегшення медичної та всякої іншої опіки і взагалі для того, щоб тримати життя хворих на вищому побутовому рівні.

Зовнішнім своїм виглядом лепрозорії нагадують звичайні оселі. Кожна родина має своє осібне мешкання чи й маленький будиночок і живе своїм окремим життям. Лепрозорії мають своє поле, свою худобу і дріб, коло яких працюють самі прокажені, не тільки для того, щоб зменшити на утримання цих закладів державні видатки, а й для того, щоб хворі мали якесь зайняття та менше думали про своє нещастя.

Однак, є ще одна дуже важлива проблема, котрої не можна розв'язати урядовими заходами. Це — питання духового життя прокажених.

Само собою зрозуміло, що людина, відірвана від світу і приречена на повільну смерть, не може знайти потіхи в буднях земного існування, котре являється для неї тягарем. Єдину відраду вона може черпати тільки з поглиблення свого духового життя, з розбудови свого внутрішнього світу, з віри в безсмертність душі — коротше кажучи, — з основ Христової науки.

Та, щоб розбудити думку людини, жахливо спотвореної фізично, щоб піднести серце і душу, здеформовані свідомістю своєї упосліджености і приречености, — особливо, коли взяти під увагу низький культурний рівень маси прокажених, — справа нелегка і, на перший погляд, навіть неможлива. А, однак, перша така спроба зроблена і пройшла з успіхом...

(Закінчення буде).

ПОПЕРЕДИТИ СВІТ ПЕРЕД СТРАШНОЮ ЗАГРОЗОЮ ЧЕРВОНОГО І БІЛОГО РОСІЙСЬКОГО ІМПЕРІЯЛІЗМУ—ЦЕ НАША ПОВИННІСТЬ! ПІДНЕСТИ ГОЛОС В ОБОРОНІ І НА ДОПОМОГУ НАШИМ БРАТАМ В НЕРІВНІЙ БОРОТЬБІ ПРОТИ ТОГО ІМПЕРІЯЛІЗМУ В РІДНІЙ УКРАЇНІ—ЦЕ НАШ СВЯЩЕННИЙ ОБОВ'ЯЗОК! ПРИХОДЬТЕ ВСІ В НЕДІЛЮ 11. ТРАВНЯ В ГОД. 2. ПОПОЛУДНІ ДО МАНГЕТТЕН СЕНТЕР ПРИ 311 ВЕСТ 34. ВУЛИЦЯ НА УКРАЇНСЬКУ МАНІФЕСТАЦІЮ ПРОТИ РОСІЙСЬКОГО ІМПЕРІЯЛІЗМУ, В ОБОРОНІ АМЕРИКИ ТА ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ!

Вілім Мек Вер О'Тун
Пластун-сеніор

ІДЕОЛОГІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПЛАСТОВОЇ МОЛОДІ

(З нагоди сорок-ліття її праці)

Український Пласт має не тільки історію свого існування, але він має й історію змагання за душу молоді, за її характер і місце серед молоді других народів. За сорок років свого існування він виховав тисячі української молоді, защіплюючи шляхетні ідеали Правди, Добра й Краси, на повних і національно свідомих членів української нації. Впарі з вщіплюванням шляхетних ідеалів, вихованні на християнських етично-моральних засадах, розбудженні глибокого патріотизму й національної свідомости — відбувалося й формування пластуна — державника та соборника.

Український пластун—це тип молодої людини у якої існує жива свідомість повної духової і кровної залежности від української нації, від оцих семи літер, що складають назву Україна. Але Україна не існує у тямці українського пластуна сама для себе на острові чи окремій планеті. Україна — це реальна дійсність минулого, сучасного й майбутнього. Україна, знає пластун, мала, має й буде мати з другими народами спільну долю й недолю.

Було б нерозумно для українського пластуна замкнутися тільки у своєму ґетті й не бачити того, що діється у сусідів, що діється у світі. Живемо серед інших народів на спільній земній кулі, живемо з ними спільно в історичний добі, у якій напроти себе стоять дві великі сили: ідеалізм і матеріялізм, — виразником першого сьогодні є демократія, — а другого комунізм.

Правда, кожна доба в історії людства мала свій ідеал, свою віру, але основне ядро — ідеалізм і матеріялізм — лишалося все те саме.

Пласт від початку свого існування поставив у основу свого уладу ідеалізм і висловив це у своєму гаслі „Бог і Батьківщина". Висуваючи на перше місце вірність Богові, — Пласт цим самим підкреслив свій високий ідеалізм, вірність принципам християнської моралі та закріплення її в молоді. Український Пласт слово „Батьківщина заступив словом — „Україна". Україну, українську спільноту — Український Пласт не ставить понад усе, понад Бога, він її підпорядковує Богові, а собі він призначає скромне місце — третє: бути вірним їм обом, виконувати їх волю.

З так поставлених ясно гієрархій вартостей, які є наріжним акменем Українського Пласту, випливають дальші ідеологічні основи: братерство українців і взаїмна любов, Самостійна Соборна й Суверенна Українська Держава, справедливий державний і суспільний устрій, спертий на засадах демократизму. Визнаючи й працюючи в дусі таких ідеологічних основ, Український Пласт, як організація Молоді, стояв і стоїть далеко від політичних партій. Політичні партії, в справжньому розумінні, — це організації дозрілих громадян, які згідно зі своїми програмами змагають до державно - політичних і національних цілей. Пласт — це організація молоді для патріотичного, всестороннього самовиховання. Маючи таке основне завдання, Пласт не брав, не бере й не може брати участи в політичному житті, чи попирати якусь партію. — Пласт, як організація молоді, а його провідники зокрема, докладно розрізняють слово політика у вужчому й ширшому розумінні. У вужчому розумінні слово політика — це боротьба політичних партій серед народу за першенство у державному, політичному й національному житті. У ширшому розумінні політикою є все, що відноситься до життя народу та його майбутности в сприятливих чи несприятливих обставинах в міжнародніх відносинах.

Саме існування Українського Пласту, в ширшому розумінні слова політика, є вже політикою усього українського народу. Пластове виховання української молоді, сперте на засадах Скавтового Закону, що стосується скавтів цілого світу, черпає сили та ідеї з духу свого народу, з його потреб і традицій. Методи праці, три головні обов'язки пластуна, закон, однострій, відзнака — все це спільне всім скавтовим організаціям у всьому світі, але в залежності від історичних умовин, державно-політичних, національних і соціяльних відносин кожний скавт має в своїй ідеології свої національні притаманності. Кожний скавт змагає до виховання молоді, — яка б була все і на все готова. Будь готовий! — лунає скавтовий клич у всіх мовах світу. Він пронизує усю пластову ідеологію, усе пластове життя. Він тримає молодь у поготівлі її серця, її ума, її духа та її все надбання, щоб творити умовини для миру й доброї волі між людьми, щоб причинитися малим своїм життям на світі до будови Великого Завтра, щоб стояти твердо в боротьбі зі злом, звідки б і від кого б воно не походило. Коротко — кожний пластун є все готовий сповнити свій обов'язок супроти Бога, Батьківщини, Других і Себе. Ці чотири головні ідеологічні засади, що є рівночасно і головними обов'язками кожного пластуна, — вкладено у пластову присягу, яка звучить: „Присягаю своєю честю, що робитиму все, що в моїй силі, щоб: — бути вірним Богові й Україні, — помагати другим, — коритися Пластовому Законові, — і слухатись Пластової Влади".

Сперта на таких головних ідеологічних основах організація української пластової молоді, ставить ясно перед очі всім і вся, хто вона є, що вона робить і що вона хоче осягнути.

(Закінчення буде)

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

СИРАКЮЗ, Н. Й.

Постанови Маніфестаційного Віча.

Американські Українці міста Сиракюз і околиці та представники інших національних груп а саме американських Литовців і Чехів, що зібралися в дні 30 вересня 1951 р., на Маніфестаційному Вічі в залі У. К. Р. Народного Дому в Сиракюз, та заслухали доповідей про сучасне політичне положення в світі, стверджують:

1. Американський Нарід, През. Труман і американський Уряд разом зі всіма свободолюбними народами світу, організують спільну оборону перед московсько-комуністичним імперіялізмом, що загрожує поневоленням людства, та загладою світу.

2. Заявляються цілковито за демократичним устроєм народів, бо лише такий устрій найкраще забезпечує і зберігає гідність та свободу людини без різниці на її расову, чи релігійну приналежність.

3. Зібрані висловлюють глибоку пошану і вдячність През. Труманові й Американському Народові за їхній духовий провід організації оборони світу перед московсько-комуністичним імперіялізмом.

4. Вповні погоджуються й солідаризуються зі заявою секр. Стейту Діна Ачесона, що сучасний московсько-комуністичний імперіялізм, це ніщо інше а тільки 500-літнє продовження російського імперіялізму, що на протязі своєї історії розбоєм, грабунком, безправям та терором, поневолював і фізично та духово винищував інші народи.

5. Україна, Лотва, Литва, Естонія, Білорусь, Польща, Чехія, Словаччина, Угорщина, Румунія, Болгарія, Східна Німеччина, частина Австрії, Кавказькі народи, Кримські татари, Надволжанські німці, Азійські народи, та много, много інших, це жертви московського розбою й варварства без огляду на його „червону, чи „білу" імперіялістичну закраску.

6. Закликають Уряди всіх вільних народів світу поробити відповідні заходи, щоби притягнути до відповідальности та належно покарати кремлівських сатрапів за переслідування релігії, народовбивство та фізичне винищування десятків мільйонів невинних жертв в концентраційних таборах та підземеллях Н. К. В. Д.

7. Одинокою розв'язкою, що веде до осягнення всесвітнього миру, це розбиття московської тюрми народів та побудування на її руїнах демократичних держав поодиноких національностей в їхніх етнографічних границях, придержуючись пр(і)нципу самовизначення народів.

8. Зібрані стверджують, що Керенський та його прибічники, які недавно створили так званий Комітет Освободження Народів СССР, це росіяни-імперіялісти та їхні поплентачі, яких одинокою ціллю й стремлінням, це втримання неподільности російської імперії, а тим самим дальше поневолення українського, білоруського, кавказького, балтійських, азійських, та інших народів.

9. Вони, як росіяни можуть виступати і складати заяви тільки від російського народу і тому зібрані рішучо протестують проти цього, щоби ці білі імперіялісти виступали в імені українського та інших народів, що тепер в комуно-російській неволі поза залізною заслоною.

10. Дальше зібрані рішучо, протестують і відкидають інсинуації т. зв. плебісциту, пропонованого Керенським, та його клікою для України та інших народів по розвалі СССР — під так званим зличем „за самоозначення, чи за російську імперію-федерацію", бо Україна та інші народи вже себе давно державно і політично самовизначили і в боротьбі за свою незалежність і державність зложили і нині складають мільйони кривавих жертв.

11. Керенський і компанія можуть переводити плебісцит тільки серед російського народу і то під кличем: „етнографічна мирна Росія, чи імперія, загарбництво й поневолення інших народів." Зібрані певні, що вислід такого плебісциту здемаскував би російський нарід перед цілим світом, як ненаситних імперіялістів.

12. Зібрані закликають всіх американців, щоби перестали давати себе обдурювати Керенським та іншим російським імперіялістам й не піддержували, ні морально, ні матеріяльно акції втримання російської імперії-тюрми народів, а виступили за здійснення святих ідей великих американців, Вашінгтона, Линкольна, Вільзона та інших, які проголосили світові, що кожний нарід має ніким незаперечне Боже право на самостійне, незалежне, державне життя. Недотримання цеї засади було би рівнозначне з подоптанням тих великих святих ідей, за які боролися й гинули і тепер борються й гинуть в Кореї найкращі сини американського народу а серед них і американські українці.

13. Зібрані засилають українським Братам і Сестрам, УПА, та всім іншим народам поза залізною заслоною слова потіхи та закликають витримати в тяжкій кривавій боротьбі з московським червоним катом, бо недалекий вже той час, коли американський нарід разом з іншими свободолюбними народами світу — принесе їм давно ожидану спасенну волю.

14. Зібрані доручують Президії віча переслати копії повищих резолюцій През. Труманові, Департаментові Стейту, американському Сенатові, Конґресові та Централі УКК Америки.

За Президію Маніфестаційного Віча:
Д-р Семчишин М., предсідник,
Яворський М., місто-предсідник, Копко Юліян, Годжак Микола, секретарі, Центральний Комітет укр. організацій м. Сиракюз, Український Конґресовий Комітет Америки, відділ в Сиракюзах.

Дня 7-го листопада 1951 р. помер в 66-ім році життя

ІВАН МАЛИЩАК,

довголітній член і урядник відділу ч. 29 У. Н. Союзу в Nanticoke (Hanover Section), Pa.

Покійний походив зі села Комарівці, пов. Сянок, Галичина. Оставив у смутку жену Марію, три доні і сім синів. Покійний відзначився громадською працею в молодім віці, з початку у Wilkes-Barre, опісля в Гановер. В патріотичнім дусі виховав своїх синів, з котрих Михайло від кількох років є секретарем відділу 29-го.

Похорон відбудеться в суботу рано, дня 10-го листопада, з укр. гр.-катол. церкви св. Преображення в Гановер на цвинтар. — В. Н. П.!

ШКІДЛИВІ ПЕРЕЖИТКИ

(Продовження зі стор. 2-гої)

змінним — це впевненість, поза всякою критикою і сумнівами, в тім, що вони найудосконаленіші політики, тобто уосіблення справедливости і необхідности, поза чим все інше — нежиттєве і фальшиве. Зокрема еміграційна керенщина, розробивши „теорію" примусової „демократичної і федеративної" імперії, тепер всюди запевнює, що вона, ставши надовго і твердо до управління імперією, виправдає довір'я своїх меценатів.

Цілком певно, що більшість американських друзів керенщини лише зовнішньо, з сентименту знайомі з нею, зовсім не заглиблюючись в її антидемократичну суть. Та таке становище далі не може тривати, бо розвиток ідеї волі людини вимагає поступу вперед, а це спричинює появу потреби глибшого розуміння російського імперіялізму, за рахунок послаблення сентименту до керенщини та неминучости заперечення її протидемократичної суті, як шкідливих пережитків, які шкодять не лише добрій демократичній славі ЗДА, а, саме головне, перемозі демократії над найбільшим її ворогом сучасности російським імперіялізмом.

Деяка популярність російського імперського романтизму та симпатій і сентиментів до нього в минулих століттях, коли діяли відчутно і інші імперіялізми, була зрозумілим і звичайним явищем. Але тепер всі тенденції і ознаки політичного розвитку показують, що народи вже переросли обмеження минулої доби імперій і імперіялізмів, а твердо виходять на шлях до демократичного життя, котре забезпечує усім вільне і незалежне життя. Тому ґрунту для дальнішого існування імперських сентиментів уже нема.

Реакційна романтика російського імперіялізму вже цілком відцвіла і всюди дала тільки отруйні овочі насилля, гнобительства та несправедливости. Сталінізм і керенщина — овочі імперіялістичного кореня. Російський імперіялізм уже нічого нового для сучасників не дає, бо всі приналежні йому властивості зла і протилюдяности розвинулись до межевої повноти і тому тепер не велика трудність розкривати і поборювати всіх його захисників та симпатиків як політичне зло і непотріб сучасности. Чорний дух загарбництва як з-під трикольорових прапорів давньої імперії, так і з-під червоних сучасної не спроможний захопити і надовго полонити людей вільного світу, бо він реакція та політична фальш, і все, що своєю демократичною природою здорове, тобто політично правдиве і соціяльно справедливе, звичайно, відкидається від нього.

(Закінчення буде)

НАШ КУЛЬТУРНИЙ РЕФЕРЕНДУМ

Проголошуємо дальшу листу тих, які своїм замовленням на новий суспільний тижневик літератури, мистецтва і культури, що має появлятися як недільне видання „Свободи" від початку наступного року, виявили своє бажання піддержати наш суспільний культурний прогрес.

ЛИСТА Ч. 14.

Бакай Осип
Бакуменко Григорій
Батюта А.
Барчинський Ярослав
Бенковський Пилип
Богонович Володимир
Бойко Марія
Бойко Олекса
Брич Микола
Бутковський Семен
Ванжула Василь
Василенко Іван, Др.
Василюк Микола
Волянський Степан
Ганкевич Роман
Гіриян Марія
Голіян Володимир, Др.
Головатий Степан
Гомзяк Степан
о. Горохівський Василь
Ґуґель Любомир
Гузик Іван
Гайовський Антін
Ґела Степан
Гренда Дмитро
Данківський Іван
Дмитрів Степан
Драґан Іван
Драґош Михайло
Дубчак Онуфрій
Дусяк Матвій
Дутка Микола
о. Дяків Василь
Залевська Анна
Зарицький Гілярій
Іваш Петро
Капуста Федір
Капустинський Олександер
Касиячук Андрій
Керничний Дмитро
Клюфас Омелян, Др.
Кобрин Атанас
Ковалевський Василь
Колодруб Михайло
Комуницький Микола
Куриляк Петро
Куць Лев
Левицька Тетяна
Левицький Теодор
Ломиш Лев
Малець Іван
Масюк Ярослав
Матвійків Степан
Мегик Петро
Микитюк Іван
Михайлович Ярослав
Мичковський Мирослав, Др.
Мінчак Євстахій
Мороз Михайло
Мудровський Андрій
Мурацук Лідія
Назаревич Роман
Непота Володимир
Нестеренко Панас
Нечвід Леонід
Олійник Марія
Перчак Григорій
Петричка Степан
Петришин Володимир
Попадюк Володимир
Прокоп Мирослав
Процюк Борис
Римар Ярослав
Сагайдак Марія
Салдан Ярослав
Свистун Петро
Сіменс Мирослав, Др.
Солтис Юрій
Сотник Богдан, Др.
Спяк Олекса
Стадниченко Лев
Супинський Віктор
Тарнавський Омелян
Татомир Ярослав
Твердохліб Петро
Тиндик Степан
Туркевич Степан
Урбан Іван
Федун Семен, Др.
Фічко Маріян
Хитра Михайло
Хомяк Олександер
Цимбала Борис
Цица Павло
Чижик Володимир
Шебунчак Каролина
Шиманів Василь, Др.
Шрамченко Святослав
Штиленко Іван
Яремишин Степан.

ДЯКОУЧИТЕЛІ

Українська Православна Церква св. Покрови пошукує ДИРИҐЕНТА для церковного і народного співу. Платня згідно з умовою. Посада до обняття зараз. Голоситися до:

UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH
of St. Mary's Protection
25 Beach St.. Bridgeport 8, Conn.

РОЗШУКИ

Пошукую ДМИТРА ДИКОГО, котрий в 1947 році перебував у Вамберґу і переїхав до Байройту. Прошу писати на адресу.

BISHUPSKYJ W.
726 Caldwell St., Chester, Pa.

НА ПРОДАЖ

НА ПРОДАЖ холодільня (refrigerator) і машина до прання в доброму стані. Ціна $30.00 за кожну. Власник мусить продати з браку місця. Голоситись на адресу:
53 Green St., Apt. 12, Jersey City, N.J.
Tel. BErgen 4-7951

ЧЕРГОВА ДОПОВІДЬ НТШ

В вуботу 10 листопада ц. р. о год. 6 веч. відбудеться в приміщенню НТШ в Ню Йорку, 50 Чорч Ст. кімн. 252 наукова доповідь абсольвента Колюмбійського Університету м-ра В. Тучака п. н.: „Українська проблема на тлі американської політики".

ДОПОВІДЬ ТОВ. УКРАЇНЦІВ ПРАВНИКІВ в НЮ ЙОРКУ

відбудеться в суботу 10 листопада в год. 6-ій ввечорі в льокалі „Провидіння", 221 Е. 6-та вул. Говоритиме д-р Юрій Фенчинський на тему: „Право аліментів у стейті Ню Йорк". Гостям раді.

ІМПРЕЗА НОВОПРИБУЛИХ в НЮ ЙОРКУ

Імпрезовий Комітет повідомляє нас, що дата святкування 5-ої річниці прибуття до ЗДА перших українських скитальців другої світової війни встановлена остаточно на дні **22-24 лютого 1952.**

Комітет звертається до всіх організацій міста Ню Йорку та околиці з проханням здержатися з влаштуванням інших імпрез в цьому часі.

ХОЛМСЬКО - ПІДЛЯСЬКИЙ ВІДДІЛ ПРИ ІНСТИТУТІ ДОСЛІДІВ ВОЛИНІ У ВИННИПЕҐУ

Подається до відома, що вищезгаданий Відділ проводить обрібку матеріялів про побут, церковне життя, літературу, мистецтво, політику та визвольні змагання Холмщини і Підляшшя, як складових і нерозривних частин України.

Просимо всіх наших земляків, як також всіх осіб, які мають матеріяли з вищезгаданих галузей чи подібних ланок, включаючи цілісне буття тих земель, прислати на нижчеподану адресу. Будемо вдячні за світлини, спогади, описи поодиноких подій, вирізки з газет та вже друковані публікації і недруковані рукописи. Зібрані матеріяли будуть опрацьовані й видані окремою книжкою.

Відділ зверне особливу увагу на дії польської окупації і тому просить подавати факти, речеві докази і документи.

Запрошуємо людей доброї волі до співпраці.

Наша адреса:
Керманич Холмсько-Підляського Відділу:
о. Г. МЕТЮК

КОМСОМОЛЬСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ

За відомостями з Києва, туди з Москви прибула „делеґація української молоді Канади, яка гостює в СССР". Члени тієї „делеґації" знайомилися „з історичними та революційними пам'ятками, визначними місцями Києва, продивилися документальні фільми „Квітуча Україна", „Народня творчість" і „Совєтське Чорномор'я". В Україні комсомольці з Канади перебували кілька днів.

ТОРГОВЕЛЬНИЙ НЕДОБІР КАНАДИ

Статистичні дані виказали ще раз досить великий недобір у торгівлі Канади з ЗДА. Однак без уваги на поважні цифри канадійський уряд не бачить причини алярму.

Коли в 1947 р. Канадійська торгівля з ЗДА виказала від'ємний баланс, тоді уряд впровадив строгу контролю тієї торгівлі. На декілька місяців для канадійців це було доволі невигідно, але урядові економісти твердили, що це потягнення є невідкличне потрібне. Канада просто не мала резерв — у золоті чи яких інших — щоб справитися з тогочасною економічною ситуацією. Тому єдиним виходом було впровадити обмеження імпорту з ЗДА на такий час, поки наш експорт не зрівноважить його.

У 1950 році Канада знову мала від'ємний торговельний баланс, але „тільки на 80,000,000 дол." Кажемо „тільки", бо 80,000,000 дол. це справді невелика сума сьогодні, коли державні економісти послуговуються „астрономічними" цифрами.

Цього року справа мається дещо інакше. Тільки за перших дев'ять місяців недобір досягнув суми 400,-000,000 дол. Те, що канадійський уряд не виявляє з цього приводу стурбування, має свої обосновані причини.

Перш за все резерви американських долярів є значно вищі від того недобору. Та далеко важливішим є факт великого напливу американського інвестиційного капіталу (у формі гроша й матеріялу) до Канади. В свою чергу цей капітал витворює нове майно, як це є вже у випадку добування різних металів і нафти. Ці нові прибутки в свою чергу допоможуть зменшити майбутній торговельний дефіцит.

РАДІО

Едіт Гайдер, коментаторка канадійського радія, промовлятиме в неділю, 11 листопада, з Радіостанції WHLD в Ниаґара Фолс, Н. Й. Це станція українських радіопередач. Говоритиме на тему: „Це не може статись..."

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

YOUNGSTOWN, O. — The Saint John the Baptist Society, branch 230, will hold its regular monthly meeting Sunday, November 11, 1951, at 3 P.M., in the Society home, 914 Franklin Ave. All members are urged to attend. — M. Sawczak, Secretary.

ГЕМТРЕМК, МІШ. — Тов. ім. М. Шашкевича, від. 94, відбуде місячні збори в неділю, 11. листопада, в год. 1:30 попол., в укр. дем. салі при 2976 Грейлінґ. Уряд запрошує всіх членів бути присутніми на зборах. — І. Чупка, рек. секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Сестр. Рожд. Пресв. Богородиці, від. 36, повідомляє своїх членниць, що митинґ відбудеться в неділю, 11. листопада, в парафіяльній галі, в 5. год. попол. Просимо членниць прийти на означений час і сповнити свої обовязки. На цих зборах будемо пропонувати кандидатів на уряд на рік 1952. — К. Шурґот, предс.; Х. Вялецька, кас.; С. Гунька, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Збори Тов. „Свобода", від. 194, відбудуться в суботу, 10. листопада, в год. 6. ввечорі, в домівці Тов. при 12 Ст. Маркс Пл., кімната ч. 4. Годину раніше (5. ввеч.) відбудеться в тім самім приміщенні засідання управи Тов. З уваги на важливі справи приявність членів є дуже побажана. — Управа.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 6. листопада 1951 р. помер

ІВАН ПОТУРНИЙ,

член від. 204 У. Н. Союзу в Ню Йорку.

Покійний родився в 1894 р. в селі Чернилівка, пов. Скалат, Галичина. Полишив у смутку жінку Володиславу, двох синів Мирослава і Івана.

Похорон відбудеться в суботу, 10. листопада, з погребового заведення Петра Яреми до церкви св. Юра на 7. вул. — В. Й. П.!

Проситься членів від 204 взяти участь у похороні.

В. Гасій, секр.

Виставу УКРАЇНСЬКИХ ПОШТОВИХ МАРОК, банкнотів і геральдики влаштовує Союз Українських Філателістів 2. грудня в Ню Йорку (Літ.-Мист. Клюб), 9. грудня в Нюарку, Н. Дж. (дом. Пласту).

ПРИЙМАЄТЬСЯ ЗАМОВЛЕННЯ НА НЕДІЛЬНЕ ВИДАННЯ „СВОБОДИ"

НОВИЙ ТИЖНЕВИК ЛІТЕРАТУРИ, МИСТЕЦТВА І КУЛЬТУРИ

Український Народний Союз, виконуючи постанову свого Головного Уряду, винесену на рекомендацію Редакції „Свободи" на річних нарадах в березні цього року, плянує почати з днем 1-го січня 1952-го року видавання недільного числа „Свободи", як окремого тижневика літератури, мистецтва і науки. Тижневик буде ілюстрований та виходитиме під редакцією окремої Колеґії, до участи в якій будуть запрошені найвидатніші українські культурні, мистецькі і наукові сили в цій країні і закордоном.

Передплату на тижневик встановлено дуже низьку, щоб тільки могти покрити найконечніші основні кошта видавництва. Вона виноситиме:

1. Для членів УНСоюзу і передплатників щоденника „Свобода": річно — $3.75; піврічно — $2.00; чвертьрічно — $1.25.

2. Для нечленів і непередплатників щоденника: річно — $5.00; піврічно — $2.75; чвертьрічно — $1.50.

Поодиноке число в продажу коштуватиме 12 центів.

Покищо — приймаються тільки самі замовлення, без грошей.

Тільки виповніть подане внизу зголошення, витніть його та перешліть на адресу „Свободи".

До: SVOBODA, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ЗАМОВЛЕННЯ

Прохаю зарахувати мене до передплатників тижневика літератури, мистецтва і культури, що має появитись як окреме недільне видання „Свободи" від початку 1952-го року. Передплату на тижневик зобов'язуюся вислати негайно, як він почне появлятися.

(Виповніть по-англійськи!)

Ім'я і прізвище ______________________

Адреса: ______________________
(№ & Street) (City) (State)

____
(Date) (Signature)

ТАРЗАН, ч. 2714. Рішення

„Якби ти віддав її негайно," — сказав Хірам — „то д-р Варрик і Серіф були б живими. А так... ти об'єднаєшся з ними по смерті;".

Та заки Хірам міг виконати свою погрозу, Тарзан вхопив його руку. — „Залиши його, Хіраме. Доволі вже проливу крови" — сказав Тарзан.

„Дуже добре, дякуючи паням" — сказав солодко Хірам. — Тому, що наша справа скінчена, чи ви повернетеся до Дуали?" — „Ми прийшли, щоб відшукати Роберта Варрика" — сказав Тарзан. „Коли ми переконаємося, що він згинув, підемо далі".